

ACC. N:R M. 14882:1-7.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Kaarl Nilsson, Kalusvik*
Härad: *Kinnerald* Berättare: " " "
Socken: *Kalusvik* Berättarens yrke: *lantbrukare*
Uppteckningsår: *1959* Född år *1897* i *Kalusvik*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

*Sal och andva finrum. s. 1-7.
(skiss i sid. 7.)*

LUF 112

35/1-60

De hus som har sal här på trakten är
 endast två det är endast prästgården och
 ett kronoboställe som ett av rummen
 kallas sal. Husen äro byggda omkring
 1860. Fi / visar salens läge i huset i salen
 funnas 2 fönster båda mot norr sidan
 i salen fanns orgel och 10-12 stolar 2 fönster
 bord ett större bord mitt på golvet en
 större byrå en snedklap en pinnsoffa
 fanns gungstol hade han sin plats i salen
 fatagen lampor hängde över det större
 bordet (Hänglampor) 1918 inmontera-
 des elektriskt ljus i den.

Salen användes som samlingsplats
 när främmande komma samt till
 matsal när släktingar och främman-
 de komma. Tj 2 kallades snickare köket
 det hade fått sitt namn därav att

arendalorn av kronobostället fick hugga
virke på bostället för reparationer samt
för tillverkning av möbler och redskap
vilka av lejd snickare tillverkades i
snickareköket. Dessa möbler fingo barnen
och en del såldes till trakten däromkring.
Där tillverkades byråer kistor dragkistor
sängar Cyfforjer bord stolar, jordbraks
redskap såsom hävar arder kläjsar
sätrar och häckar

Rum 3. var kistekammaren den var
även sovrum för tjänare.

Rum 4. var förtokammaren där fanns
i den fanns inga möbler.

Rum 5. var förtokammaren det egentliga
sovrummet samt där familjen intog
sina måltider i vardag. under 1800-tlets senare
del. Nägot efter 1900 började när lant-
2.

brukare skaffa sig orgel det var från
Östlund & Almqvist. De försäkrade dem
därför att Prästen lyckte att en orgel
borde finnas i hemmen.

Fig 6. är kaklet.

Palens uppvärmning under 1800 talet
var med öppen murad grästens spis.
Något före 1900 och efter 1900 kommo murade
kåspisar och kakelugnarna i samliga
rum i varje hus.

Kakelugnarna tillverkades i kalvsått här
funns två kakelugnsmakare vilka både
sätte upp dem och brände och tillverkade
ugnarna (Staklet) och kallades pottemake-
re. Här tillverkades även en del annat
såsom lerfat (Läjjäset) blomkrukor
ljusstakar lergäskar krukor. Men
huvudsakligen kakel till kakelugnar

den som utövade yrket kallades även pallema-
kare. De första tapeterna voro målade med
stänk rött och blått på gul botten
även blå botten med röda och gula stänk
Något före 1900 började allmänt tryckta
tapeter att användas och köptes hos hand-
lare på orten eller i Växjö.

Möblerna till salen och rummen i öfrigt
genom hemtillverkning eller så som
sittningarna alltefter som man hade råd
och kron över. Långstolen var i salen eller
finrummet och stod längst fram i
rummet så fritt som möjligt den
köptes i regel på Sigfridsmässa i
Växjö. Långstolen är ett typiskt sals-
möbel eller för finrummet.

Stolarna var för det mesta pinstolar
eller av allmoges stil tillverkade i hemmet

Till gungsalen hörde även en stickad
 eller virkad matta som hängde över rygstö-
 det och över siten. Pianot har ej mycket
 förekommit. Salen var det största rum-
 met i huset därför användes det vid stö-
 re samlingar brällor begravningar barn-
 dop, husförhör och större samlingar kom
 det endast några stycken främmande
 var man i något mindre rum i vardags-
 lag fiden ibland användas till andra
 ändamål. Salen saknade nämligen
 sängar men det kunde hända att det kom
 främmande så att det fick bäddas i salen
 och då bäddades det på golvet om
 sängar saknades eller ej räkte till. Speglar
 som var i salen var både större och finare
 än de speglar som fannas i de andra rum-
 men och hade sin plats på en byrå på

måblerna voro även en del prydnadsaker
av glas och gips. Mattorna voro träsmattor
vårda av gamla kläder vårda i hemmet.
Linuleums mattor kommo ej i bruk förrän
omkring 1920. Mot sönd och helgdagar eldades
och städades salen. Salens användning
har minskat och kommer att minska.
Begravningar bröllop och större samlingar
hållas på något hotell eller pensionat eller
någon större samlings lokal förr i tiden
var det ej tillgång till dessa.

M. 14882:7.

ACC. N:R M.

Sal och andra fönrum.

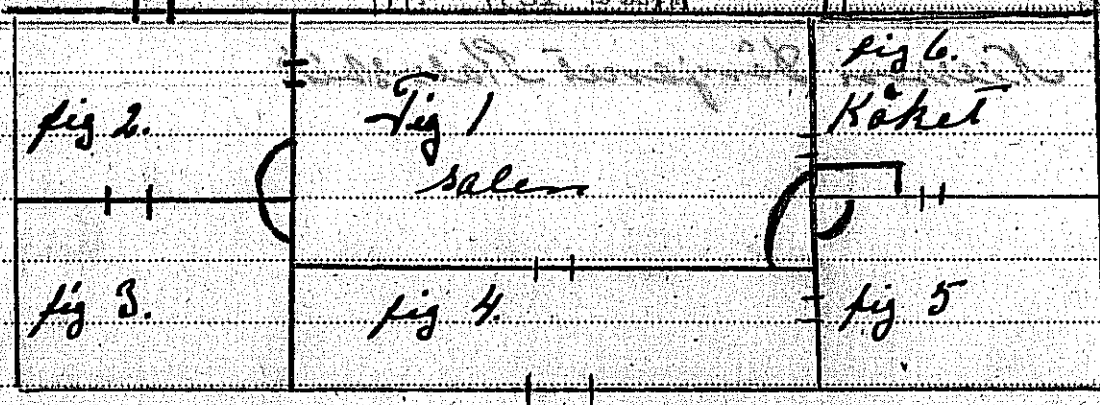

Fig 1 salen Fig 2 Snickareköket Fig 3 Kistekammaren
 Fig 4 Fårstus Fig 5 Fårstukammaren
 Fig 6 Köket

över rum i det ena huset saknades
 i det andra fens över rum

Lördarnas areal är den odlade jorden kronobestället
 12 hektar Prästgården 20 hektar odlad förel

fönster åt norr sidan

FOLKLIVS-
 ARKIVET
 LUND